

Bulletin No 4, Jaar 2004

Multifunctionele Vrouwencentra Bolivia

Contactpersonen: Nidia Bustillos Rodriguez.
adres: Casilla # 5 Cochabamba- Bolivia
e-mail: n_bustillos@yahoo.es ; nidiabustillos@hotmail.com
Adele Pander: Amsterdam- Nederland
e-mail: adelepander@hotmail.com

Inhoud:

- Inleiding
- Een snelle reportage
- De bouw in Achaca
- De bouw in Luribay
- Verrichtte activiteiten
- Een aantal foto's van Achaca en Luribay

Onze motto is: "Met u samen kunnen we onze dromen vorm geven"

Dit is het vierde bulletin over de bouw van de twee multifunctionele vrouwencentra in Bolivia, uitgevoerd met OMAK en de vrouwenorganisaties in de dorpen Luribay en Achaca

Juni 2003 werd met bouwwerkzaamheden begonnen,

In de jaren 2003 en 2004 beleefden we veel en grote sociaal- politieke problemen in Bolivia. Daardoor werden de werkzaamheden sterk vertraagd.

In 2004 ging Adele terug naar Nederland. Nidia was aan het studeren in het buitenland... kortom was het moeilijk voor ons om terug te rapporteren, toch onze excuses voor de vertraging

Maart 2004 werd, n.a.v. het bezoek van een vertegenwoordiger van Wilde Ganzen, het centrum van Achaca/Tiwanaku voorlopig geopend. Er wordt naar gestreefd dat beide centra voor juni 2005 klaar zullen zijn

Een snelle reportage

De sponsoractie met de vervijfvoudiging van gelden, eind 2002 gevoerd, samen met particulieren, bedrijven, stichtingen, Wilde Ganzen en ICCO, heeft ons de gelegenheid gegeven om 2 multifunctionele vrouwencentra in Bolivia te bouwen.

Vanaf juni 2003 zijn de mensen van OMAK begonnen met de bouw van de centra, eerst in Achaca en daarna 6 maanden later in Luribay.

In eerste instantie zouden we een contract voor de bouw met een aannemer afsluiten. Dit is niet gebeurd. Bij nader overleg besloten de leiders van OMAK dat het beter was dat de mensen uit de dorpen de bouw zelf zouden uitvoeren. Deze aanpak bracht een aantal consequenties met zich mee, vooral op organisatorisch vlak.

Na verscheidene gesprekken in 2003 en 2004 kwamen wij tot de conclusie dat het beter was om een gedeelte van het project dat in de vrouwencentra zou plaats vinden voorsnog niet door te laten gaan, namelijk het ICT project "Infotambos".

OMAK centraal, als één van de eigenaren van de gebouwen, heeft besloten om hun eigen (andere) vormings- en scholingsactiviteiten in de ruimtes te verrichten. Daardoor is de samenwerking met SachaMama --organisatie die verantwoordelijk was voor het project "Infotambos" -- opgeschort, en hebben wij besloten voorlopig ook geen financiering meer te zoeken voor dit (deel) project.

Maar ons werk en compromis van rapporteren naar alle vrienden en organisaties die ons hebben ondersteund is nog niet afgelopen tot de gebouwen klaar zijn en de uiteindelijke activiteiten van start kunnen gaan

De bouw in Achaca

Om het bouwproces te begeleiden en de belangen van de verschillende groeperingen binnen het project te waarborgen, heeft Adele haar vertrek naar Nederland verschillende keren/ maanden uitgesteld. Totdat Nidia terug was in Bolivia en een vinger aan de pols bleef houden.

Zoals we meldden is in Achaca met de bouw begonnen in juni 2003.

In Maart 2004 was het gebouw bijna af, en tijdens een bezoek van Harry Clemens medewerker van Wilde Ganzen voor het PPP plan in Bolivia, werd het gebouw "officieel" geopend.

Op dit moment na bijna 11 maanden is de afwerking van het gebouw nog niet klaar, en moeten nog een aantal details afgemaakt worden.

Nidia is verschillende keren naar La Paz gereisd om het centrum te bezoeken en met de vrouwen te praten, en de eind evaluatie te houden. Daar de afwerking van het gebouw gestagneerd werd, was het moeilijk om de evaluatie te verrichten.

Deze maand is Chris Boersma, als vertegenwoordiger van Wilde Ganzen op bezoek geweest in Achaca/Tiwanaku, vooral om over de financiële aspecten van het project informatie in te winnen, als ook voor de evaluatie van het project.

Hierbij een aantal foto's van het gebouw in Achaca zoals het er nu uitziet

---

De bouw in Luribay

December 2003 zijn de activiteiten begonnen. Het bouwklaar maken van het terrein was een hele klus, eerst de bamboe kappen en wortels uit de grond, daarna het egaliseren, zware arbeid, daar de grond als steen zo hard bleek.

Daarop begon de regentijd, en hoewel deze voor enige vertraging zorgde waren het toch vooral de sociaal- politieke problemen in Bolivia, die de voortgang belemmerden door aanhoudende stakingen, wegblokkades, etc. etc.

Luribay ligt op 176 km afstand, 4 uur rijden van La Paz, waar alle materiaal gekocht moet worden. Door de slechte wegen is het moeilijk bereikbaar, vooral als het regent en/of er stakingen en wegblokkades zijn, dan kom je La Paz niet uit.

Op dit moment is het gebouw van Luribay nog niet af. Maar de kwaliteit van het werk is veel beter dan in Achaca. Men heeft geleerd van Achaca en het werk wordt nauwkeuriger verricht. Zoals we zeiden worden beide centra gebouwd door de mensen zelf.

Men hoopt dat in juni het centrum geheel klaar is !

Belangrijke aandacht punten voor begeleiding en evaluatie zullen moeten zijn:
1) het strikt toezicht houden op de aanstelling van het administratieve bestuur dat de dagelijkse verantwoordelijkheid heeft voor het draaien van de centra.
2) dat de reglementen, die getekend zijn met betrekking tot het functioneren en beheren van de centra, uitgevoerd worden. Volgens schriftelijke afspraak moet er per centrum een administratief team gekozen worden gevormd door 2 vertegenwoordigers van OMAK centraal en 3 vrouwen van de vrouwencentra.

De verrichte activiteiten:

- Werkbezoeken aan de centra tijdens de bouw
- Vergaderingen samen met OMAK en leiders van Luribay en Achaca om het project en contract te analyseren
- Vergaderingen samen met OMAK en basisorganisaties van Luribay en Achaca om het project en contract te analyseren
- Betrekken van plaatselijke gezag hebbenden Luribay (boerenleiders, artsen, juriste, provinciehoofd etc.) bij het project
- Bezoeken aan advocaat en notaris voor opstellen en bekrachtiging van documenten; eigendom en beheer
- Vergaderingen samen met OMAK en leiders van Luribay en Achaca om reglementen op te stellen
- Vergaderingen samen met OMAK en basisorganisaties van Luribay en Achaca om reglementen op te stellen
- De Reglementen voor het management en onderhoud van de multifunctionele vrouwencentra (juli 2003) waren klaar
- Wilde Ganzen heeft twee bedragen voor de bouw gestort
- De bouw in Luribay is gestart

Activiteiten die nog moeten gebeuren:

- De financiële rapportages van de bouw + de facturen dienen naar Wilde Ganzen gestuurd te worden voordat het laatste bedrag gestort wordt, voor de inrichting van de gebouwen
- De management teams moeten gekozen en geïnstalleerd zijn.
- De uiteindelijk eind rapportage moet gestuurd worden als de bouw klaar is, in Achaca zowel als in Luribay (juni 2005 als alle goed gaat)

Het bezoek van Chris Boersma:

Het was nodig dat de financiële rapportages op orde zouden zijn, daarom kwam Chris Boersma OMAK bezoeken, om een financiële evaluatie van de gebouwen te verrichten.

De resultaten van de evaluatie dienen voor intern gebruik van "Wilde Ganzen" als financierende organisatie.

.....

Een aantal foto's van Achaca en Luribay:

ACHACA

De grote zaal met een "Chacana" of Kruis van de Andes, een oud aymara

De grote zaal (de afwerking van het dak is nog niet af)

Een van de ruimtes waarin cursussen gegeven worden aan inheemse leaders

De keuken

Luribay

1

2

3

6

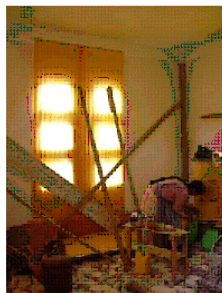

5

4

1. Pauze tussen de werkzaamheden door 2. bestuursleden Luribay, analyse documenten 3. voorbereiding terrein, weghalen bamboe 4. Egaliseren bouwterrein, met behulp van schop en houwweel meer dan een meter diep, even uitpuffen 5. overleg op de bouw tussen meester metselaars van Achaca en Luribay 6. weg blokkades

Het gebouw van Luribay in aanbouw

De omgeving

Onderweg naar Luribay, een plaats genoemd "La Cumbre" 4000 meter. Er lag sneeuw

De cactus velden vlakbij Luribay

De woeste rivier van Luribay, februari is zomer en regen seizoen

Akkers met druiven en perzik

Een uitzicht op het dorp

Boeren die druiven selecteren om te verkopen op de markt

**VRIENDELIJKE DANK
VOOR DE AANDACHT**

BOLIVIA, FEBRUARI 2005

(foto's Adele en Nidia)

